

Bölüm 7

BULANIK K-MEDOID YÖNTEMİ İLE FİNANSAL KURUMLARIN ÖZELLİKLERİNİN KARŞILAŞTIRMALI OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ

Ömer Faruk RENÇBER¹
Ramazan AKBULUT²

GİRİŞ

Bankacılık sektörü, ulusal ve uluslararası açıdan ülke ekonomileri için mali kuruluşlar açısından oldukça önemli bir yer tutmaktadır. Bu açıdan, gerek ülke ekonomisinin istikrarlı bir şekilde büyümesi gerekse finans sektörünün sağlamlığı açısından büyük önem arz etmektedir. Bu sebepten dolayı bankaların olumsuzlukla sonuçlanan faaliyetlerinin ülke ekonomisine ve buna bağlı olarak piyasalara zarar verebileceği düşünüldüğünde; söz konusu alanda gerekli düzenleme ve denetleme yaklaşımları ortaya çıktığı görülmektedir. Kamu otoriteleri ve uluslararası kuruluşlar, bu alanda çalışmalar yaparak bankaların aşırı risk alma iştahlarını sınırlandırmış ve bankaların organizasyon yapısı içerisine risk yönetimi birimini dâhil edilerek bankaların maruz kalacakları riskleri en aza indirmeye çalışmışlardır(Bektaş ve Gökçen, 2011).

Finansal sistemler ekonomide kaynak tahsisi kararı açısından incelendiğinde kabaca iki ana grupta incelenebilmektedir. Bunlardan birincisi piyasa temelli (market-based) sistemdir. Bu sistemde firmalar esas olarak hisse senedi ihracı ile kaynak temin etmekte ve bu sayede ticari bankaların rolü nispeten küçülmekte ve işlevleri de azaltılmaktadır. Evrensel bankacılık olarak adlandırılan diğer sistemde ise firmalar esas olarak bankalardan kaynak temin ederler ve bu sistemde ticari bankaların finansal sistem içindeki önemi ve işlevleri çok daha az sınırlandırılmıştır. Türkiye'deki finansal sistemin evrensel bankacılık sistemine daha yakın olduğu ifade edilebilir(İnan, 2000: 94). Özellikle Türkiye gibi finansal piyasası bankacılık sektörüne dayalı olan ekonomilerde bankaların etkinliği ekonomik karar birimleri olan fertler, devlet ve şirketler için çok büyük bir önem arz etmektedir.

Bu çalışmada Türkiye'de faaliyet gösteren bankaların finansal benzerliklerinin

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Gaziantep Üniversitesi, ofrencber@gantep.edu.tr

² Prof. Dr., Harran Üniversitesi, ramazanakbulut@yahoo.com

sından yüksek; tersi olarak, 2 numaralı kümenin ise sermaye yeterliliği ve karlılık açısından yüksek, yönetim yeterliliği ve piyasa riskine karşı duyarlılık açısından düşük özelliğe sahip olduğu ifade edilebilir.

Bütün yıllar için daima aynı kümede olan bankalardan ING, Türk Ekonomi ve QNB Finansbank 1 numaralı kümede; Akbank, Ziraat Bankası, Halk Bank, İş Bankası, Yapı Kredi Bankası, Vakıflar Bankası ve Garanti Bankası'nın 2 numaralı kümede yer aldığı görülmektedir. Türkiye'de faaliyet gösteren kamu ve yüksek sermayeli çoğu bankanın 2 numaralı kümede yer alması dikkat çekmektedir. Sonuçlara göre Türkiye'de kamu ve özel sermayeli bankaların genellikle birbirine çok benzediği, yabancı sermayeli bankaların ise farklılık gösterebildiği bulgusuna ulaşılabilir. Bu sonuç aslında daha önceki çalışmalarda elde edilen bulguları da desteklemektedir.

KAYNAKLAR

1. Akbulut, R. (2004), "Ticaret Bankalarında Performansın Mülkiyet Esasına Göre İncelenmesi" VIII.Ulusal Finans Sempozyumu, 12-22.
2. Ay Y., Aydın E. & S. Şanlısoy & Ü. Aydın (2016), "Türk Bankacılık Endüstrisinde Performansın Belirleyenleri ve Politik İstikrarsızlık İlişkisi", Sosyoekonomi, Vol. 24(27), 161-182.
3. Bektaş, H. Gökçen, A. Türk Bankacılık Sektöründe Finansal Güç Derecesine Sahip Olan Bankaların Kantitatif Verilerinin İstatistiksel Analizi, Marmara Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi YIL 2011, CİLT XXXI, SAYI II, S. 345-366.
4. Doğan, B.(2008), Bankaların Gözetiminde Bir Araç Olarak Kümeleme Analizi: Türk Bankacılık Sektörü İçin Bir Uygulama, T.C.Kadir HAS Üniversitesi SOSYAL Bilimler Enstitüsü Finans Ve Bankacılık Bilim Dalı, Doktora Tezi, İstanbul.
5. Gümüş, F.B. Nalbantoğlu, Ö.(2015), Türk Bankacılık Sektörünün Camels Analizi Yöntemiyle 2002-2013 Yılları Arasında Performans Analizi, AKÜ İİBF Dergisi-Cilt: XVII Sayı: 2 Yıl: Aralık 2015 Sayfalar: 83-106.
6. İnan, E.A.(2000), «Banka Etkinliğinin Ölçülmesi ve Düşük Enflasyon Sürecinde Bankacılıkta Etkinlik», Bankacılar Dergisi, Sayı 34, s. 82-97.
7. Kalaycı, Ş. (2010). SPSS uygulamalı çok değişkenli istatistik teknikleri (Vol. 5). Ankara, Turkey: Asil Yayın Dağıtım.
8. Küçükbay, F. (2017). Banka Karlılığını Etkileyen Faktörler: Avrupa Birliği Bankaları Ve Türk Bankaları Arasında Karşılaştırma. Yönetim ve Ekonomi: Celal Bayar Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 24 (1), 137-149.
9. Park H. S. & Jun C. H. (2009), "A Simple and Fast Algorithm for K-Medoids Clustering" Expert Systems with Applications, pp:3336-3341
10. Saldanılı, A. ve Aydın M.(2016), Bankacılık Sektöründe Karlılığı Etkileyen Faktörlerin Panel Veri Analizi İle İncelenmesi: Türkiye Örneği, Ekonometri Ve İstatistik Sayı:24,s. 1-9.
11. Turgutlu, E.(2014), Dynamics of Profitability in the Turkish Banking Industry, Ege Akademik Bakış / Ege Academic Review, Cilt: 14, Sayı: 1, ss. 43-52.